Zespół Szkolno-Przedszkolny
w Baranowie
ul. Szkolna 2, 24-105 Baranów
Tel. (81) 883 49 65
NIP 716-280-96-81, REG. 061090441

Załącznik
do zarządzenia nr 21/2026
z dnia 27 października 2026 r.
dyrektora Zespołu Szkolno – Przedszkolnego
w Baranowie

PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA LUB W RAZIE ATAKU TERRORYSTYCZNEGO NA TEREN ZESPOŁU SZKOLNO – PRZEDSZKOLNEGO W BARANOWIE.

I. DEFINICJE

SZKOŁA: należy przez to rozumieć cały zespół szkolno – przedszkolny.

UCZEŃ: należy przez to rozumieć wszystkich uczniów i wychowanków przedszkola.

NAPASTNIK: osoba znajdująca się na terenie szkoły lub terenie otaczający budynek szkolny (boisko, plac zabaw), zachowująca się agresywnie wobec uczniów lub pracowników szkoły, wywołująca swym zachowaniem obawy o bezpieczeństwo uczniów i pracowników.

ALARM: sygnał dźwiękowy informujący o wtargnięciu napastnika na określony teren, do obiektu lub budynku.

ALARMOWANIE: działanie podejmowane wyłącznie przez dyrektora lub na jego zlecenie, mające na celu natychmiastowe przekazanie sygnału do wszystkich osób pozostających na terenie placówki o wystąpieniu sytuacji kryzysowej – wtargnięciu napastnika. Alarmowanie odbywa się w następujących formach:

- sygnały dźwiękowe – seria pięciu jednosekundowych sygnałów dźwiękowych przy użyciu dzwonka elektrycznego;
- słowny komunikat o treści: „**NAPASTNIK**" przekazywany w ustalonych formach, przy użyciu wszelkich dostępnych środków komunikacji, skierowany do wszystkich pracowników szkoły.

ODWOŁANIE ALARMU: wyłącznie przez dyrektora lub osobę przez niego upoważnioną, podejmowane w uzgodnieniu ze służbami prowadzącymi działania ratunkowe (policja, straż pożarna). Odwołanie alarmu odbywa się w następujących formach:

- sygnał dźwiękowy – ciągły sygnał jednominutowy przy użyciu dzwonka elektrycznego;
- słowny komunikat o treści: „NAPASTIK – KONIEC".

II. ZADANIA DYREKTORA SZKOŁY NA WYPADEK WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA

1) Podjęcie decyzji o ogłoszeniu alarmu.
2) Natychmiastowe powiadomienie służb ratunkowych:
   - **CENTRALNY NUMER POWIADAMIANIA RATUNKOWEGO: 112**;
   - POGOTOWNIE RATUNKOWE: 999;

- POLICJA: 997;
- STRAŻ POŻARNA: 998.

3) Utrzymywanie stałego kontaktu ze służbami ratunkowymi i z organem prowadzącym.
4) W razie możliwości zorganizowanie udzielenia pomocy osobom poszkodowanym.
5) Zabezpieczenie sekretariatu szkoły przed wtargnięciem napastnika.
6) Zorganizowanie ewakuacji z budynku szkoły osób znajdujących się w bezpośredniej bliskości wyjścia z budynku, do miejsca oddalonego od rejonu zagrożenia.
7) W razie gdyby dyrektor znalazł się w sytuacji uniemożliwiającej wykonywanie obowiązków, jego czynności przejmuje wicedyrektor pozostając stale w sekretariacie i stamtąd koordynuje wszystkie działania.

III. ZADANIA NAUCZYCIELI.

1) Wszyscy nauczyciele, w pierwszej kolejności, są odpowiedzialni za bezpieczeństwo powierzonych sobie uczniów.
2) W razie otrzymania sygnału wtargnięcia napastnika na teren szkoły należy natychmiast zamknąć od wewnątrz drzwi sali lekcyjnej.
3) W razie otrzymania polecenia ewakuacji należy najkrótszą drogą opuścić budynek i oddalić się jak najszybciej od rejonu zagrożenia. W trakcie ewakuacji nie zabierać ze sobą żadnych przedmiotów, poza telefonem.
4) Pamiętać ile osób było obecnych w szkole i ile opuściło budynek.
5) Pozostawać w obecności powierzonych sobie uczniów, udzielać im wszelkiej opieki i wsparcia do zakończenia akcji ratunkowej. Zwracać szczególną uwagę na uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

IV. ZADANIA SPECJALISTÓW – PEDAGOGA, PEDAGOGA SPECJALNEGO I PSYCHOLOGA.

1) Udzielanie wsparcia dzieciom i personelowi w sytuacjach stresowych.
2) Organizowanie pomocy psychologicznej po zakończeniu zagrożenia.

V. ZADANIA OSÓB ADMINISTRACJI I OBSŁUGI.

1) Zabezpieczenie sekretariatu szkoły przed wtargnięciem napastnika. Zajęcie gabinetu dyrektora jako miejsca centrum koordynacji działań.
2) Wsparcie dyrektora szkoły we wszystkich czynnościach ratowniczych.
3) Utrzymywanie łączności ze służbami i organem prowadzącym.
4) Utrzymywanie łączności z rodzicami.
5) Pracownicy obsługi, w tym pracownicy kuchni udzielają wsparcia organizacyjnego, pomagają dzieciom i nauczycielom w ewentualnym opuszczaniu budynku i w ewidencji osób.

VI. ZASADY POWIADAMIANIA SŁUŻB RATOWNICZYCH W RAZIE WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA NAPADEM.

1. Osoba, która zauważyła lub otrzymała informację, że na teren szkoły wtargnął napastnik, niezwłocznie powiadamia o tym fakcie dyrektora.
2. Dyrektor lub osoba przez niego wskazana powiadamia telefonicznie o wystąpieniu zagrożenia Policję – **wybranie numeru alarmowego 112 lub 997**.
3. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora spokojnie i wyraźnie należy podać:
   - imię i nazwisko zgłaszającego,
   - numer telefonu, z którego nadawana jest informacja o zdarzeniu.
   - miejsce zdarzenia,
   - rodzaj zdarzenia,
   - informacje o zagrożeniu życia i zdrowia ludzkiego,
   - liczbę napastników,
   - opis wyglądu napastników,
   - ilość i rodzaj broni (palna długa, krótka, nóż lub inne narzędzie ostre, urządzenia wybuchowe).
4. Po zakończeniu powiadomienia nie należy przerywać połączenia i postępować zgodnie z udzielonymi instrukcjami. Dyżurny operator może zażądać dodatkowych informacji, które w miarę możliwości należy podać.
5. Jeżeli sytuacja nagle się zmieni, należy szybko o tym powiadomić operatora numeru 112 lub 997.
6. Po przybyciu na miejsce służb, jeżeli to możliwe, należy przekazać dodatkowe informacje, tj.:
   - ile osób opuściło budynek,
   - ile osób zostało w budynku i na jakich poziomach,
   - pokazać plany budynku i drogi ewakuacji,
   - gdzie ostatnio był widziany agresor,
   - czym przyjechał lub skąd przyszedł napastnik.

VII. ZASADY POSTĘPOWANIA OSÓB PRZEBYWAJACYCH NA TERENIE PLACÓWKI OŚWIATOWEJ NA WYPADEK WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA

1. OGÓLNE ZASADY POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCE UCZNIÓW I OSÓB DOROSŁYCH

1.1.Pamiętaj o zachowaniu **ZASADY CZTERECH U:**

Uważaj na nietypowe zachowanie osób, które są w pobliżu. Bądź uważny na wszelkie polecenia przełożonych. Korzystaj z informacji, które możesz uzyskać w bezpieczny sposób – nie wychodź na korytarz i nie podchodź do napastnika, aby sprawdzić sytuację.

Uciekaj i ostrzegaj innych w razie stwierdzonego zagrożenia. Staraj się opanować grupę uczniów i możliwie szybko przeprowadź ich jak najdalej od miejsca zagrożenia.
Nie kieruj się automatycznie w kierunku wyjścia z budynku, jeśli droga ta prowadzi w pobliżu miejsca niebezpiecznego.
Wydawaj krótkie, jednoznaczne polecenia, np. „idziemy za mną",
„nie zatrzymujemy się",
„zostajemy razem".
Pamiętaj o poinformowaniu dyrekcji o miejscu, do którego udała się grupa.
Jeżeli część uczniów znajduje się w innym miejscu, trzeba poinformować o ich ostatniej znanej lokalizacji.

Ukryj się – najlepszym ukryciem na terenie szkoły jest wejście do sali lekcyjnej wraz z dziećmi i zamknięcie drzwi na klucz od wewnątrz. Uczniowie mają zachować bezwzględną ciszę, wyciszyć telefony, usiąść z dala od okien i drzwi. Okna powinny zostać zasłonięte. Pozostawać w ukryciu do wyraźnego odwołania alarmu.

Udaremnij – **w ostateczności**, gdy nie jest możliwe ukrycie się lub ucieczka, postaraj się udaremnić atak wykorzystując wszelkie przedmioty, które znajdują się w zasięgu.
(torebka może służyć do zasłonięcia, kubkiem można rzucić w napastnika)

1.2. Ucieczka z zagrożonego rejonu drogą ewakuacji, poza rejon zagrożenia jest możliwa na wyraźne polecenie dyrektora tylko w przypadku bezpośredniej bliskości wyjścia, z dala od źródła zagrożenia.

1.3. W przypadku zarządzenia ewakuacji:

– zostaw wszystkie swoje rzeczy w miejscu, gdzie się znajdują,

– korzystaj z wyznaczonej drogi ewakuacji,

– po drogach ewakuacyjnych poruszaj się szybko, unikaj blokowania ruchu, zatrzymywania się, czy też gwałtownego napierania na poruszających się z przodu.

1.4. Podczas ewakuacji:

– zachowaj ciszę, spokój, rozwagę,

– udzielaj pierwszej pomocy w miejscu bezpiecznym, jedynie wtedy, gdy nie ma to wpływu na własne bezpieczeństwo,

– ostrzegaj o niebezpieczeństwie,

– w przypadku opadów deszczu, śniegu lub panującego zimna, przeprowadź dzieci i

młodzież do budynku Urzędu Gminy.

1.5. W przypadku braku możliwości ewakuacji należy się ukryć.

– Zamknij drzwi od środka i zostaw klucz w zamku, w razie możliwości zastaw wejście ciężkim meblem. Otwórz drzwi dopiero po wyraźnym odwołaniu alarmu.

– Wyłącz światło.

– Wyłącz lub wycisz urządzenia elektroniczne.

– Usiądź na podłodze z dala od okien i drzwi.

– Zachowaj absolutną ciszę, nie próbuj wzywać pomocy przy użyciu telefonu i nie kontaktuj się z bliskimi. Używaj jedynie ustalonego komunikatora do kontaktu z dyrektorem.

– Nie odpowiadaj na wezwania z zewnątrz jeśli nie pochodzą od osób kierujących szkołą,

– Jeżeli jest to możliwe udzielaj pomocy poszkodowanym,

– Jeżeli nie jesteś pewien, że to służby ratownicze nie otwieraj drzwi (służby zrobią to same),

1.6. Jeżeli nie miałeś możliwości ewakuować się lub ukryć albo zabarykadować w pomieszczeniu bezpiecznym, a twoje życie lub zdrowie jest bezpośrednio zagrożone w bezpośrednim kontakcie z napastnikiem – walcz, a jeżeli nie jesteś w stanie podjąć walki poddaj się i okazuj uległość, wykonuj polecenia napastnika.

1.7. Podczas działań służb ratowniczych:

– stosuj się do wszystkich poleceń służb,

– nie trzymaj nic w rękach,

– nie zadawaj pytań podczas ewakuacji,

– unikaj gwałtownych ruchów, alarmujących gestów itp.,

– poddaj się kontroli bezpieczeństwa,

– jeżeli posiadasz istotne informacje o napastnikach lub ofiarach, przekaż je służbom ratowniczym.

1.8. Czego nie należy robić:

- nie zbliżać się do sprawcy, nie śledzić go i nie szukać go samodzielnie,
- nie próbować odbierać niebezpiecznych przedmiotów ani samodzielnie obezwładniać sprawcy,
- nie kierować uczniów w stronę zagrożenia i nie wysyłać ich aby sprawdzili sytuację,
- nie pozwalać uczniom fotografować ani nagrywać zdarzeń,
- nie wracać po rzeczy osobiste,
- nie pozostawiać grupy bez opieki, nie narażać grupy uczniów w celu samodzielnego zebrania osób, które znalazły się w innym miejscu.

2. POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELA W RAZIE WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA (TERRORYSTY) DO SZKOŁY – WSPÓŁPRACA Z POLICJĄ (źródło: bezpieczna szkoła MEN).

2.1.

Postępowanie nauczyciela w przypadku wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. aktywnego strzelca:

1. Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz, pozostaw klucz w zamku (zabarykaduj się) – szybkie zamknięcie drzwi może uniemożliwić napastnikowi wejście do pomieszczenia.
2. Wycisz i uspokój uczniów – wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą przyciągnąć uwagę i sprowokować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie sali lekcyjnej przez drzwi czy ścianę.
3. Zaopiekuj się uczniami ze SPE i uczniami, którzy potrzebują pomocy – zwróć szczególną uwagę na uczniów, którzy specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji.
4. Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony – niespodziewane sygnały telefonów mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia.
5. Stale utrzymuj kontakt z dyrekcją szkoły przy pomocy SMS lub ustalonych komunikatorów. W przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędne jest natychmiastowe przekazanie informacji.
6. Zasłoń okno, zgaś światło – należy zaciemnić salę, aby utrudnić obserwowanie osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz budynku.
7. Nie przemieszczaj się – przemieszczanie się powoduje hałas lub powstanie cienia, który może zostać zauważony przez napastników.
8. Stań poniżej linii okien, zejdź ze światła drzwi – przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników.
9. Zejdź z linii strzału, połóż się na podłodze – z reguły napastnicy strzelają na wysokości około 1 do 1,5 m. Strzały z broni palnej bez problemu przebijają drzwi i mogą zranić osoby znajdujące się wewnątrz.
10. Jeżeli usłyszysz strzały, nie krzycz – napastnicy, oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi, chcą sprowokować krzyki przerażonych osób i upewnić się, czy w salach rzeczywiście nikogo nie ma.
11. Nie otwieraj nikomu drzwi – interweniujące oddziały policji w razie takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne (np. dyrektora) do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi.
12. W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia – celem aktywnego strzelca jest zabicie jak największej liczby ludzi. W takiej sytuacji podjęcie walki może dać jedyną szansę na uratowanie życia.

2.2.
Postępowanie nauczyciela w przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą:

1. Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika – wszelkie próby oporu mogą sprowokować

napastnika do impulsywnych zachowań lub zostać uznane za akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników.

2. Nie udawaj bohatera – osoby stawiające opór napastnikom giną pierwsze.

3. Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon – wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej.

4. Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia – w takim przypadku ewentualne niewykonanie polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu.

5. Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego – patrzenie w oczy może zostać uznane za akt prowokacji i agresji.

6. Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika – odwracanie plecami może zostać uznane za akt agresji bądź lekceważenia, wywołuje złość lub niepokój napastnika.

7. Nie zwracaj na siebie uwagi – niezwracanie na siebie uwagi może zwiększyć szansę na uratowanie życia w przypadku, gdy zamachowcy zdecydują się zabić kogoś dla przykładu.

8. Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny – brak szacunku i agresja mogą zostać ukarane przez zamachowców.

9. Nie oszukuj terrorysty – oszustwo może zostać uznane za brak szacunku, czy agresji i zostać ukarane.

10. Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu – zwracanie się do uczniów po imieniu pozwala na ich upodmiotowienie, co może spowodować łagodniejsze ich traktowanie przez zamachowców.

11. Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami – wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec dzieci, których zachowanie może być nietypowe.

12. Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów – każda aktywność podjęta bez zgody zamachowców może zostać potraktowana jako akt oporu czy agresji i w konsekwencji ukarana.

13. Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty, zapytaj o możliwość np. napicia się wody – nigdy nie wiadomo, kiedy kolejny raz będzie można napić się czy zjeść posiłek.

2.3.

Postępowanie nauczyciela w przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:

1. Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów, bo możesz zostać uznany za terrorystę – policja w trakcie operacji odbijania zakładników nie jest w stanie odróżnić napastników od ofiar.

2. Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi – próba pomocy siłom bezpieczeństwa bez ich wyraźnej zgody, czy prośby może zostać potraktowana jako utrudnianie działania służb lub nawet uznana za akt agresji.

3. Połóż się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi, najlepiej na wysokości głowy – taka pozycja pozwala widzieć ewentualne niebezpieczne narzędzia będące w posiadaniu zamachowców, którzy wtopili się w szeregi zakładników.

4. Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom – postawa taka ułatwia działania policji, a także identyfikację zamachowców, którzy próbują się wtopić w szeregi napastników.

5. Odpowiadaj konkretnie na pytania policjantów – nie zmyślaj, jeśli czegoś nie wiesz lub nie pamiętasz, powiedz to wyraźnie; służby interwencyjne potrzebują faktów, żeby uratować ludzkie życie.

6. Nie trzyj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących – tarcie oczu tylko pogarsza skutki użycia gazu łzawiącego.

7. Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami – wszelkie samowolne działania mogą utrudnić akcję ratunkową.

8. Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy – policja zbiera kluczowe informacje mające się przyczynić do skutecznej akcji uwolnienia zakładników i identyfikacji zamachowców.

9. Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona – w pierwszej fazie operacji odbijania zakładników policja nie jest w stanie odróżnić zakładników od napastników, którzy często próbują się wtopić w tłum i uciec z miejsca ataku.

10. Po wydaniu polecenia wyjścia opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku – w przypadku interwencji sił bezpieczeństwa należy wykonać polecenia dokładnie tak, jak tego chcą siły interwencyjne.

11. Nie zatrzymuj się w celu zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru – najważniejsze jest uratowanie życia i zdrowia, a dopiero później ratowanie dóbr materialnych.

DYREKTOR
ZESPOŁU SZKOLNO-PRZEDSZKOLNEGO
w Baranowie
mgr Piotr Wiącek